

Tisková zpráva, 13. srpna 2012

Vědci zkoumají dopad čisticích prostředků a léků na životní prostředí

Odborná skupina, která se zabývá novými typy látek v životním prostředí, vznikla v Centru pro výzkum toxických látek (RECETOX) na Masarykově univerzitě. Jejím úkolem je mimo jiné monitorovat koncentraci látek, které se do životního prostředí dostávají z čisticích nebo kosmetických prostředků a léčiv. Komplexní data k této problematice totiž v Česku momentálně neexistují.

Zbytky zmíněných chemikálií do přírody většinou pronikají odpadními vodami. Ačkoliv stávající vybavení dovede vyčistit vodu tak, že je vhodná k pití, zbytky znečištění v ní přece jen zůstávají. „*Koncentrace, ve kterých se látky vyskytují, se mohou samy o sobě zdát zanedbatelné, jednotlivě jsou chemikálie pod bezpečnými hladinami, ve skutečnosti ale tvoří v přírodě vysoce složitě a dlouhodobě působící směsi, které se projevují velmi nebezpečnými účinky,*“ uvedl řešitel projektu Luděk Bláha. Podle dosavadních výzkumů zmíněné látky způsobují například poškození imunitního systému nebo poruchy učení a chování.

Z dosažených výsledků plyne, že se v České republice vyskytují potíže především s antibiotiky a antibakteriálními látkami. „*V tuzemských vodách nacházíme opakovaně vysoké koncentrace sulfonamidů, antibiotik, které se často a ve velkém používají v chovech hospodářských zvířat, nebo triclosanu, antibakteriální přísady používané v prostředcích domácí chemie,*“ popsál Bláha.

Podle odborníků je jasné, že množství takového materiálu v prostředí bude narůstat, lidé si totiž dnes už svůj život bez velmi účinných mycích prostředků nebo kosmetických výrobků s parfemací neumí představit. Vědci ovšem varují, že chemikálie způsobují tzv. antimikrobiální rezistenci. „*Běžně máme v prostředí bakterie, které nám pomáhají vodu čistit. Tím, že je neustále vystavujeme tlaku různých antibakteriálních přípravků, způsobujeme ovšem jejich evoluci a vznik nových vlastností organismů, které se pak obrací proti nám,*“ sdělil Bláha.

Na výzkumu pracuje nová vědecká skupina, kterou na Masarykově univerzitě koordinuje Branislav Vrana, jenž dříve působil v Anglii nebo Francii. Vznik nového týmu umožnil tříletý projekt Podpora odborníků a mezinárodního networkingu v oblastech environmentálního výzkumu v ČR, který získal více než 26 milionů korun z evropského Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Výzkumníci mají díky finanční podpoře mimo jiné možnost vycestovat na zahraniční pracoviště, která se problematikou také zabývají, a přivést tak do České republiky nové poznatky.

Kontakt:

Mgr. Tereza Fojtová, mluvčí Masarykovy univerzity, fojtova@muni.cz, tel.: 549 49 4949, 724 517 335
doc. RNDr. Luděk Bláha, Ph.D., vědecký koordinátor Centra pro výzkum toxických látek v prostředí, blaha@recetox.muni.cz, tel.: 549 49 3194, 605 510 953

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

